



Költségvetési Bizottság

2016/2075(INI)

10.11.2016

VÉLEMÉNY

a Költségvetési Bizottság részéről

a Nemzetközi Kereskedelmi Bizottság részére

a vámhatóságok teljesítménye és igazgatása külső vonatkozásainak
értékeléséről mint a kereskedelem elősegítése és az illegális kereskedelem
elleni harc eszközéről
(2016/2075(INI))

A vélemény előadója: Nedzhmi Ali

PA_NonLeg

JAVASLATOK

A Költségvetési Bizottság felhívja a Nemzetközi Kereskedelmi Bizottságot mint illetékes bizottságot, hogy állásfoglalásra irányuló indítványába foglalja bele a következő javaslatokat:

- A. mivel a vámhatóságok fontos szerepet játszanak a globális kereskedelmi környezetben az illegális kereskedelem által a formális gazdaságban okozott károk kezelésében, emellett pedig segítenek az illegális kereskedelem jobb megértésében és az ellene folytatott küzdelemben;
- B. mivel az illegális tevékenységi hálózatok rendkívül káros hatással vannak az uniós tagállamok gazdaságára a növekedés, a munkahelyek, a külföldi befektetések, a piaci integritás, a verseny, a kereskedelem, illetve a vámbevételek kiesése tekintetében, mely utóbbi veszteség végső soron az európai adófizetőket sújtja;
- C. mivel az illegális kereskedelem jelenti az egyik legnagyobb problémát a kereskedelemre nézve, és egyre növekvő globális kockázatot rejtő komoly fenyegetést jelent az átláthatóság, az integritás és a pénzügyi érték tekintetében, a globális kereskedelmi rendszerek és ellátási láncok működési modelljét mintázva;
- D. mivel a dohánytermékek illegális kereskedelme, és különösen a csempészt és hamisított cigaretták szállítása évente több mint 10 milliárd eurós bevételkiesést (vámok, hea és jövedéki adók) okoz az EU tagállamainak;
- E. mivel a hamisítás, az illegális fegyverkereskedelem és kábítószer-kereskedelem az illegális gazdasági és üzleti csatornákon keresztül hatalmas bevételeket generál a nemzetközi szervezett bűnözés számára;
- F. mivel az egyre nagyobb mértékű csempészet, valamint a tiltott kereskedelem és illegális kereskedelem más formái nem csak a tagállamok vámbevételeinek beszedésére az EU költségvetésére vannak hatással, hanem egyúttal szorosan összefonódnak a szervezett nemzetközi bűnözéssel, a fogyasztókra nézve veszélyt jelentenek, és negatív hatást gyakorolnak az egységes piac működésére, ami aláássa az egymással versengő vállalkozások, és különösen a kkv-k közötti egyenlő versenyfeltételeket;
- G. mivel a szellemi tulajdonhoz fűződő jogok védelme kulcsfontosságú az Unió gazdasága, illetve a növekedés és a munkahelyek védelméhez és ösztönzéséhez;
 - 1. megjegyzi, hogy a vámhatóságok új kihívásokkal szembesülnek, amelyek részben az új kereskedelmi formákhoz, részben a behozatali eljárásokban vagy európai célországba irányuló nemzetközi árutovábbításban részt vevő áruk biztonságához és védelméhez kapcsolódnak;
 - 2. megjegyzi, hogy a vámeljárások hatékonysága kulcsfontosságú nemcsak a kereskedelem megkönnyítése, hanem a hamisítás és az Unióba belépő jövedéki termékek csempészete ellen fellépő hatékony és megfelelő bűnüldözés szempontjából is; úgy véli, hogy a vámhatóságok kettős feladatot látnak el: az Unión belüli fogyasztókat védve elősegítik az áruk biztonságos mozgását, illetve a kereskedelmi megállapodások rendelkezéseinek végrehajtását;

3. úgy véli, hogy a kereskedelem elősegítésének magában kell foglalnia a módszerekre, az átláthatóságra, az integritásra és a vámeljáráások elszámoltathatóságára vonatkozó közös és szabványosított szabályokat is, amelyeket valamennyi tagállamnak be kell tartania;
4. úgy véli, hogy elsődleges fontosságú és javításra szorul az árutovábbítás, különösen a kikötői és a határokon zajló szállítási műveletek vámellenőrzésének minősége és teljesítménye; sajnálja, hogy jelenleg az Unión belül alkalmazott ellenőrzés típusai ténylegesen eltérnek egymástól, mivel egyes elérési útvonalaknak, különösen kikötőknek kedveznek, más útvonalak kárára, ahol az ellenőrzések szigorúbb formát öltenek; szükségesnek tartja annak biztosítását, hogy a tagállamok modern, technológiailag fejlett és kockázatkezelésre épülő ellenőrzőstratégiák elősegítése révén egységes és szabványosított ellenőrzési technikákat alkalmazzanak a kikötők és határok szűrésére;
5. úgy véli, hogy a tagállamoknak a vámellenőrzést, valamint – lehetséges mértékben – az egyéb releváns határellenőrzéseket szűrőpróbaszerűen kiválasztott nagy kockázatú szállítmányokra kell összpontosítani, olyan egységes kritériumok alkalmazása révén, mint például az áruk jellege és leírása, a származási ország, az ország, ahonnan az árukat szállították, az áruk értéke, a kereskedők jogszabályi rendelkezéseknek való megfelelésre vonatkozó adatai, és a szállítóeszköz típusa;
6. támogat minden, a nemzetközi kereskedelem integritására irányuló törekvést, azzal a céllal, hogy – az új Unió Vámkódexben foglaltak szerint – 2020-ra megvalósuljon a teljes mértékben elektronikus vám eljárás, ami elő fogja segíteni az áruk és konténerek ellenőrzési mintavételének átláthatóságát;
7. megjegyzi, hogy a vámigazgatás és vámügyi modernizálás költséges; úgy véli, hogy a vám eljárások és vámügyi műveletek reformjának egyik kulcsfontosságú célja a nagyobb hatékonyság kell hogy legyen, amely a költségek csökkentéséhez vezetne és hosszú távon megtakarításokat eredményezne;
8. úgy véli, hogy jobban össze kell hangolni az OLAF, a vámhatóságok és a piacfelügyeleti hatóságok tevékenységét, hogy ne csupán a hamisítás ellen lépjenek fel, hanem csökkentsék a szellemi tulajdonra vonatkozó uniós jogszabályokat sértő, illegális termékekkel való kereskedés mértékét is;
9. hangsúlyozza az OLAF az árucikkek valamennyi fajtája után keletkező vámfizetési (ideértve a szerződéses, dömpingellenes és kiegyenlítő vámokat) kötelezettség teljesítése – különösen az áruk valótlán eredetmegjelölése (kedvezményes és nem kedvezményes rendszerben), alulértékelése és nem megfelelő leírása révén történő – elmulasztásának kivizsgálásában játszott szerepét; felhívja az OLAF-ot, hogy vállaljon aktívabb szerepet az uniós tagállamok nemzeti vámigazgatási szervei és egyéb, az EU-n belüli és kívüli partnerek által folytatott, kapcsolódó vizsgálatok összehangolásában;
10. rámutat, hogy a rendszeres közös vámügyi műveletek létfontosságú szerepet játszanak az EU államháztartásának megóvásában azáltal, hogy azonosítják az egyes kereskedelmi útvonalak kockázatait, valamint az illegális termékek az Unióba való bejuttatásának megakadályozása révén megvédik az állampolgárokat és a legális vállalkozásokat; felhívja az OLAF-ot, hogy fokozza az uniós tagállamok és néhány harmadik ország vámhatóságainak biztosított támogatását, hajtson végre még több közös vámügyi műveletet technikai infrastruktúrája, informatikai és kommunikációs eszközei, valamint

stratégiai elemzés, adminisztratív és pénzügyi támogatás révén, hogy ezáltal javítsa a vámigazgatási szervek hatékonyságát az európai szintű, célzott ellenőrzések végrehajtásában;

11. az uniós pénzügyi érdekek védelme tekintetében úgy véli, hogy bár nem kérdőjelezi meg az EU legnagyobb kereskedelmi partnereivel a vámtarifák csökkentésére és eltörlésére irányuló ambiciózus és széleskörű kereskedelmi megállapodások szükségességét, további gondos mérlegelés tárgyává kell tenni a szabadkereskedelmi megállapodások végrehajtásának uniós költségvetésre gyakorolt hatását a vámok formájában keletkező saját bevételek kiesése szempontjából (melyek jelenleg az Unió költségvetési forrásainak 12%-át alkotják);
12. úgy véli, hogy a Bizottságnak szabványosított kockázati alapon jobban nyomon kellene követnie a kedvezményes elbánásban részesülő országokat, különös tekintettel a származási szabályokra és a kumulációra; ezzel összefüggésben úgy véli, hogy az importtermékek származó helyzetének és a kedvezményes elbánást igazoló dokumentumok megfelelőségének ellenőrzése az ellenőrzési stratégiák és a nyomonkövethetőség kulcsfontosságú eleme;
13. úgy véli, hogy a szabadkereskedelmi megállapodásokra vonatkozó uniós kockázati profilok létrehozása a tagállami kockázatkezelési rendszerek és ellenőrzési stratégiák részeként lehetővé fogja tenni a kockázatelemzés közös megközelítését az uniós költségvetési hiányok csökkentése érdekében;
14. támogatja a csalás elleni záradékok beillesztését a kereskedelmi és beruházási megállapodásokba az Unió pénzügyi érdekeinek védelme érdekében, magában foglalva az adócsalást, az adókikerülést, a kereskedelmi alapú korrupciót és a pénzmosást; felkéri az Uniót, hogy ezenfelül az összes jövőben kötendő kereskedelmi megállapodásban alkalmazza hatékonyabban az olyan elővigyázatossági és óvintézkedéseket, mint például a csalás elleni záradék alapján a kedvezményes elbánás felfüggesztése vagy a szabadkereskedelmi megállapodásokba illesztett, az adminisztratív hibákra vonatkozó záradékok kezelése;
15. hangsúlyozza egy olyan javaslat előterjesztésének szükségességét, amely harmonizált szabályokat tartalmaz a bűncselekmények és szankciók meghatározása tekintetében a szervezett és transznacionális bűnözés eseteiben az illegális tevékenységek hatékony megelőzése és visszaszorítása érdekében;
16. alapvető fontosságúnak tartja továbbá annak megkönnyítését, hogy az Unión belüli vállalkozások gyorsan hozzáférjenek a dömpingellenes eljárásokhoz, figyelembe véve a tisztességtelen kereskedelmi gyakorlatok vagy partnerek okozta versenytorzulásból fakadó, a nemzeti, illetve az uniós költségvetést érő esetleges veszteségeket, melyek káros következményekkel járnak a kkv-kra nézve;
17. az Unión belüli és a harmadik országokkal folytatott szorosabb vámügyi együttműködést szorgalmaz, továbbá azoknak a fellépéseknek a megerősítését, melyek célja az Unió határain zajló illegális kereskedelem elleni hatékonyabb küzdelem, illetve a döntéshozók abbéli törekvésének támogatása, hogy felmérjék a piac és a nemzetközi ellátási lánc gyenge pontjait, valamint az illegális kereskedelmi tevékenységekben részt vevők egymás közötti kapcsolatainak nyomon követése és megszüntetése;

18. kiemeli továbbá, hogy az EU importellenőrzésére vonatkozó statisztikai adatok hatékony megosztására van szükség annak érdekében, hogy kimutassák a hiányosságokat azokban az adatokban, amelyek szükségesek az illegális kereskedelmi hálózatok leleplezését célzó enyhítő stratégiák kidolgozásához, valamint hogy a probléma gyökerét kezeljék a szellemi tulajdonhoz fűződő jogokat sértő áruk importjának, illetve új csempészmódszerek és -utak kialakításának megakadályozása révén; úgy véli, hogy elő kell segíteni a vámhatóságok közötti nemzetközi szintű együttműködést és partnerségek kialakítását a vállalkozásokkal a vámrendelkezések megszegése és az adókötelezettségek kikerülése elleni küzdelem érdekében;
19. elismeri, hogy a szellemi tulajdonhoz fűződő jogok hatékony érvényesítése átfogó célkitűzés, melynek megvalósítására a vámhatóságoknak az uniós egységes piac és az uniós polgárok javát szolgálva folyamatosan törekedniük kell a kereskedelmi partnerekkel a szabadkereskedelmi megállapodások keretében folytatott, megfelelő együttműködés révén, annak érdekében, hogy olyan területeken kezeljék a szellemi tulajdonhoz fűződő jogoknak a nemzetközi ellátási láncban történő megsértését, mint például a hamisítás (védjegyekkel kapcsolatos jogsértések), a kalózkodás (szerzői jogi jogsértések), az érzékeny termékek, pl. gyógyszerek vagy magas adótartalmú termékek csempészése, a földrajzi jelzések és eredetmegjelölések, hamisított termékek szállítása és értékesítése, valamint az adókijátszás;
20. megjegyzi, hogy a szabályozási export/importellenőrzés elkerülésére törekedvén háttérbe szorulhat a fogyasztók egészsége és biztonsága, ami kockázatot jelent a társadalomra és a piacra nézve egyaránt, továbbá különböző mértékű károkat okoz a gazdaságokban.

**A VÉLEMÉNYNYILVÁNÍTÁSRA FELKÉRT BIZOTTSÁGBAN
TARTOTT ZÁRÓSZAVAZÁS EREDMÉNYE**

Az elfogadás dátuma	8.11.2016
A zárószavazás eredménye	+: 16 -: 0 0: 1
A zárószavazáson jelen lévő tagok	Nedzhmi Ali, Zigmantas Balčytis, Martina Dlabajová, Ingeborg Gräßle, Bogusław Liberadzki, Monica Macovei, Dan Nica, Georgi Pirinski, Petri Sarvamaa, Claudia Schmidt, Bart Staes, Indrek Tarand, Michael Theurer, Marco Valli, Derek Vaughan, Tomáš Zdechovský
A zárószavazáson jelen lévő póttagok	Julia Pitera